

◆ **ການບົວລະບັດຮັກສາ:**

- ຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ຕິດຕາມກອງຝຸ່ນບົມຢູ່ເລື້ອຍໆ, ຫົດນໍ້າໃຫ້ປຽກຊຸ່ມຢູ່ສະເໝີ, ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ຫົດຫຼາຍຈົນນໍ້າແຊ່ຂັງ ແລະ ບໍ່ຄວນເປີດກອງຝຸ່ນເລື້ອຍໆ.
- ຫຼັງຈາກບົມໄດ້ 2-3 ອາທິດ ຕ້ອງປັ້ນກອງຝຸ່ນ ເພື່ອໃຫ້ອາກາດຖ່າຍເທ ແລະ ເຮັດໃຫ້ເພືອງຂ້າງນອກທີ່ຍັງບໍ່ທັນເປື່ອຍ ປັ້ນກັບເຂົ້າໄປທາງໃນກອງຝຸ່ນບົມ.
- ໃນເວລາຍາມໜາວ ຫຼັງຈາກເອົາຜ້າຢາງປົກກອງຝຸ່ນບົມແລ້ວ ຄວນນໍາເອົາເພືອງມາປົກຫຸ້ມທາງນອກ ເພື່ອຮັກສາຄວາມຮ້ອນຂອງກອງເພືອງ ປັ້ນກອງຝຸ່ນບົມປະມານ 3-4 ອາທິດຕໍ່ຄັ້ງ.

◆ **ຂໍ້ສັງເກດຝຸ່ນບົມທີ່ເປັນແລ້ວ:**

- ອຸນຫະພູມພາຍໃນ ແລະ ພາຍນອກຂອງກອງຝຸ່ນບົມໃກ້ຄຽງກັນ ພາຍຄວາມວ່າ ຝຸ່ນສາມາດນໍາເອົາໄປໃຊ້ໄດ້ແລ້ວ, ບໍ່ຄວນປະໄວ້ດົນເກີນໄປ ເພາະຈະເຮັດໃຫ້ທາດອາຫານພືດຫຼຸດລົງໄດ້ ຄວນເກັບໄວ້ໃນຮົ່ມ.
- ສີຂອງຝຸ່ນບົມຈະເປັນສີນໍ້າຕານເຂັ້ມເວລາຈັບ ຫຼື ບົບຈະເປື່ອຍຜຸ່ຍດີ, ບໍ່ມີກິ່ນເໝັນ.

◆ **ຄຸນນະພາບຂອງຝຸ່ນບົມ:**

ຝຸ່ນບົມຕ້ອງຍ່ອຍສະລາຍສົມບູນດີ ຖ້າການຍ່ອຍສະລາຍບໍ່ສົມບູນຈະເປັນຜົນເສຍຕໍ່ພືດທີ່ປູກ ຊຶ່ງຈຸລິນຊີໃນດິນທີ່ກຽວຂ້ອງກັບການຍ່ອຍສະລາຍຈະດູດທາດໄນໂຕຣເຈນ (N) ຈາກດິນໄປໃຊ້ໃນການເຮັດວຽກຂອງຈຸລິນຊີເຮັດໃຫ້ທາດໄນໂຕຣເຈນ (N) ໃນດິນຫຼຸດລົງໃນທີ່ສຸດເຮັດໃຫ້ພືດສະແດງອາການຂາດທາດໄນໂຕຣເຈນ (N).

- ຝຸ່ນບົມທີ່ມີຄຸນນະພາບດີຄວນມີລັກສະນະດັ່ງລຸ່ມນີ້:
  - ອັດຕາສ່ວນປະກອບກາກບອນຕໍ່ໄນໂຕຣເຈນ (C/N ratio ເທົ່າກັບ ຫຼື ຕໍ່າກວ່າ 20.1)
  - ມາດຖານຝຸ່ນບົມຕໍ່າກວ່າ 1.0 - 0.5 ເປີເຊັນ N - P₂O₅ - K₂O
  - ຄວາມຊຸ່ມປະມານ 35-50% ໂດຍນໍ້າໜັກ.
  - ຄວາມເປັນກົດ ເປັນດ່າງ (PH) ປະມານ 6.0-8.0
  - ບໍ່ມີວັດຖຸແຂງ, ໂລຫະ ແລະ ແກ້ວປະປົນ.

◆ **ການນໍາໃຊ້ຝຸ່ນບົມ:**

ການນໍາໃຊ້ຝຸ່ນບົມ ແມ່ນມີຈຸດປະສົງ ປັບປຸງຄຸນສົມບັດຂອງດິນທາງກາຍ ຍະພາບ, ເຄມີ ແລະ ຊີວະພາບໃຫ້ດີຂຶ້ນ ໃນຊ່ວງເວລາຍາວນານ ເພື່ອເພີ່ມ ຜົນຜະລິດ, ສະນັ້ນອັດຕາການນໍາໃຊ້ຝຸ່ນບົມ ແມ່ນຂຶ້ນກັບປະເພດດິນ, ຊະ ນິດພືດປູກຕ່າງໆ, ໃນລະຫວ່າງ 5 -10 ໂຕນ/ເຮັກຕາ.

◆ **ວິທີການໃສ່ຝຸ່ນບົມ:**

- ຫວ່ານຝຸ່ນບົມທົ່ວແປງ ສໍາລັບປູກເຂົ້າ, ພືດຜັກໃນອັດຕາສ່ວນ 0.5 - 1 ກິໂລ/1ແມັດ (ກ່ອນການກຽມດິນ) ແລ້ວໄຖກົບໄວ້ທັນທີ.
- ໃສ່ແບບເປັນແຖວຕາມແຖວທີ່ຈະປູກພືດ (ເໝາະແກ່ການປູກສາລີ ແລະ ຖົ່ວຕ່າງໆ).
- ໃສ່ແບບເປັນຊຸມສໍາລັບໄມ້ກິນໝາກ ຊຸດຊຸມປູກ ຕອນກຽມດິນ ຄົນໃຫ້ເຂົ້າກັບດິນແລ້ວປູກໄມ້. ສໍາລັບໄມ້ກິນໝາກທີ່ຈະເລີນເຕີບໂຕແລ້ວ ຊຸດຕາມຊົງຜຸ່ມແລ້ວໃສ່ອ້ອມຕາມຊົງຜຸ່ມ.

ຕິດຕໍ່ພົວພັນໄດ້ທີ່:
ສູນອະນຸລັກ ແລະ ພັດທະນາທີ່ດິນກະສິກໍາ (ອພດ)
 Agricultural Land Development and Conservation Center
 (ALaDC)
 Tel/Fax: (856)-21 770027

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
 ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ
 *****

ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້
 ກົມຄຸ້ມຄອງ ແລະ ພັດທະນາທີ່ດິນກະສິກໍາ (ຄພດກ)
 ສູນອະນຸລັກ ແລະ ພັດທະນາທີ່ດິນກະສິກໍາ (ອພດ)

ການເຮັດຝຸ່ນບົມໃຊ້ປັບປຸງບໍາລຸງດິນ

ສະໜັບສະໜູນໂດຍ:
 ກົມຄຸ້ມຄອງ ແລະ ພັດທະນາທີ່ດິນກະສິກໍາ
 ສູນອະນຸລັກ ແລະ ພັດທະນາທີ່ດິນກະສິກໍາ

ຝຸ່ນບົມ ແມ່ນຝຸ່ນທຳມະຊາດຊະນິດໜຶ່ງ ຊຶ່ງໄດ້ມາຈາກເສດພືດທີ່ຖືກພັກ ຫຼື ບົມໃຫ້ຍ່ອຍສະລາຍກາຍສະພາບມາເປັນຝຸ່ນ ຊຶ່ງມີຄຸນສົມບັດເຊັ່ນດຽວກັນກັບອິນຊີວັດຖຸ ໃນດິນທຸກຢ່າງ; ເມື່ອໃສ່ລົງໄປໃນດິນກໍຈະຊ່ວຍບຳລຸງ ແລະ ຮັກສາລະດັບອິນຊີວັດຖຸໃນດິນໄວ້ ເພີ່ມການທຳງານຂອງຈຸລິນຊີດິນ.

◆ ວິທີການເຮັດຝຸ່ນບົມດ້ວຍເພືອງ ແລະ ເສດພືດ:

ເພືອງ, ຕໍ່ເພືອງ ແລະ ເສດໄມ້ໂບຫຍ້າ ແມ່ນມີຢ່າງຫຼວງຫຼາຍຢູ່ຕາມທົ່ງນາ ຫຼັງຈາກເກັບກຽວແລ້ວ ແລະ ມັນກໍມີຄຸນປະໂຫຍດ ເພື່ອປັບປຸງບຳລຸງດິນ ແຕ່ໃນໄລຍະຜ່ານມາ ຊາວນາຍັງບໍ່ທັນເຫັນຄວາມສຳຄັນຂອງມັນ ເທື່ອ ພາຍຫຼັງເກັບກຽວເຂົ້າອອກຈາກທົ່ງນາແລ້ວ ຊາວນາບາງບ່ອນມັກຈະຈູດເພືອງ ແລະ ຕໍ່ເພືອງຖິ້ມລ້າງ. ການນຳໃຊ້ເພືອງ ແລະ ເສດໄມ້ມາເຮັດຝຸ່ນບົມ ກໍແມ່ນເພື່ອລົດຕົ້ນທຶນໃນການຊື້ຝຸ່ນເຄມີ ແລະ ຊາວກະສິກອນສາມາດຜະລິດຝຸ່ນໃຊ້ເອງໄດ້.

◆ ວັດຖຸທີ່ນຳໃຊ້ໃນການເຮັດຝຸ່ນບົມ:

- ໃຊ້ເພືອງເຂົ້າ ແລະ ເສດຫຍ້າອື່ນໆປະມານ 1.000 ກິໂລ
- ຝຸ່ນຄອກແຫ້ງ (ຂີ້ງົວ, ຂີ້ຄວາຍ, ຂີ້ໝູ...) 50 ກິໂລ
- ຝຸ່ນເຄມີຢູເຮຍ (46-0-0) 1-2 ກິໂລ
- ປູນຂາວ 5 ກິໂລ
- ນ້ຳສະກັດຈາກພືດ ຫຼື ສັດຜ່ານຂະບວນການພັກກັບກາກນ້ຳຕານ 1 ລິດ
- ຜ້າຢາງປົກກອງຝຸ່ນບົມຂະໜາດປະມານ 2.5m x 12m

◆ ອຸປະກອນຮັບໃຊ້:

- ພ້າ, ຈີກ, ຊ້ວນ, ຄາດ, ບົວຫົດນ້ຳ, ຄູ ແລະ ຜ້າຢາງ.

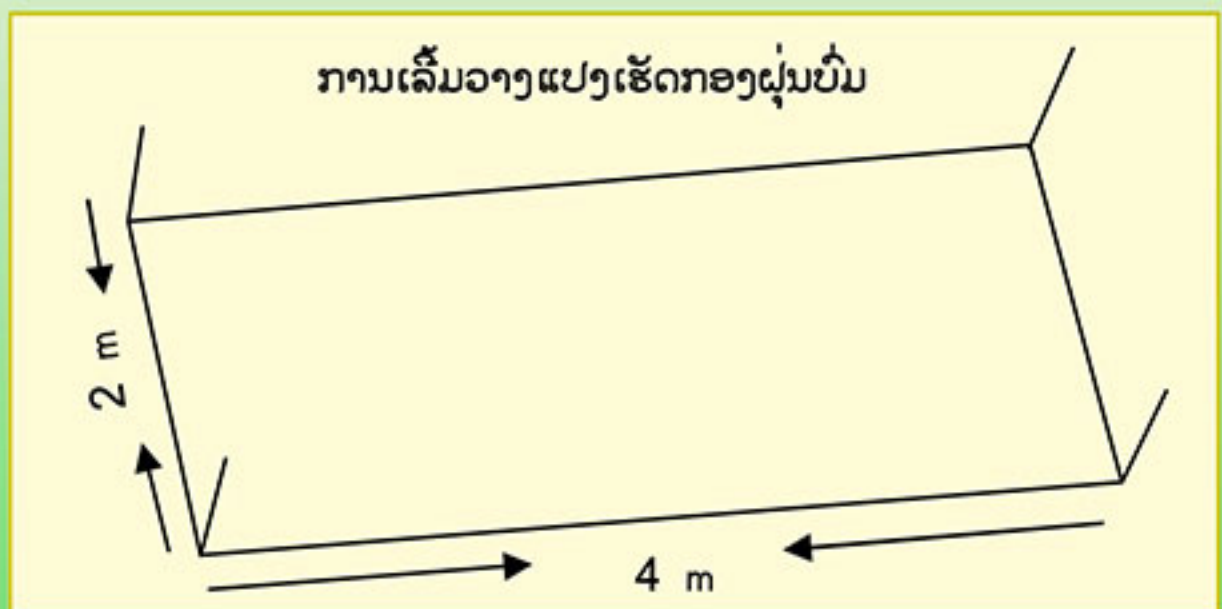

◆ ສະຖານທີ່:

- ສະຖານທີ່ເຮັດຝຸ່ນບົມແມ່ນຂຶ້ນຢູ່ກັບຄວາມສະດວກ ແລະ ເໝາະສົມຂອງແຕ່ລະບ່ອນເຊັ່ນ: ເງື່ອນໄຂທີ່ດີ ຄວນຕັ້ງຢູ່ໃກ້ແຫຼ່ງວັດຖຸທີ່ນຳໃຊ້, ໃກ້ແຫຼ່ງນ້ຳ, ພື້ນທີ່ຈະເຮັດຝຸ່ນບົມຕ້ອງຮາບພຽງ ບໍ່ມີນ້ຳຂັງ ເປັນບ່ອນຮົ່ມ ແລະ ຢູ່ໃກ້ຄຽງສະຖານທີ່ຈະນຳເອົາຝຸ່ນບົມໄປໃຊ້.

◆ ຂັ້ນຕອນໃນການເຮັດຝຸ່ນບົມ:

- ວາງໜານເປັນຮູບ 4 ແຈສາກ ຕອກໄມ້ຫຼັກ 4 ແຈ ໃຊ້ເຊືອກຟາງເນັ່ງທີ່ມີຂະໜາດຄວາມກວ້າງ 2ແມັດ, ຍາວ 4ແມັດ, ເອົາເພືອງມາຢາຍໃສ່ໜານໃຫ້ທົ່ວ ແລ້ວຢຽບໃຫ້ແໜ້ນມີຄວາມໜາປະມານ 20-30 ຊຸຕມ.

- ຫົດນ້ຳໃຫ້ປຽກ, ໂຮຍຝຸ່ນຄອກ, ປູນຂາວ, ຝຸ່ນເຄມີ ໃນອັດຕາ 1/4 ຂອງ ນ້ຳໜັກທີ່ກຽມໄວ້ໃສ່ເທິງກອງເພືອງໃຫ້ທົ່ວ.

- ສືບຕໍ່ເຮັດຊັ້ນທີ 2,3,4 ຄືກັນກັບການເຮັດຊັ້ນທີ1 ຈົນກອງຝຸ່ນມີຄວາມສູງປະມານ 1 ແມັດ, (ໃນແຕ່ລະຊັ້ນຕ້ອງຫົດນ້ຳໃຫ້ປຽກຊຸ່ມສະເໝີ).
- ອີເອັມ (EM) ໃສ່ຕາມອັດຕາສ່ວນທີ່ແນະນຳ ໂດຍ ປະສົມກັບນ້ຳ 20 ລິດ ຫົດໃຫ້ທົ່ວທຸກຊັ້ນ.
- ຖ້າມີຫີນປູນພືດສະເພດໃສ່ຈະເຮັດໃຫ້ຝຸ່ນບົມມີຄຸນນະພາບສູງຂຶ້ນ.
- ພາຍຫຼັງເຮັດສຳເລັດແລ້ວ ໃຫ້ເອົາຜ້າຢາງປົກຄຸມໄວ້ ເອົາກ້ອນຫີນເຕັ້ງເທິງຜ້າຢາງ, ເຮັດຮົ້ວອ້ອມໄວ້ເພື່ອປ້ອງກັນສັດມາລົບກວນ.

